

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

نظام عبادتی اسلام

سمستر: دوم

درس: اول

استاد: حامد مصباح

فهرست

- معنی لغوی و اصطلاحی عبادت
- فرق بین طاعت و عبادت
- اهمیت و اهداف عبادت در اسلام
- فائده مادی و معنوی عبادت
- خصوصیات عبادت در اسلام
- ارکان و شرائط عبادت
- مراجع مضمون

نتایج متوقع از درس

- اشنائی محصلین با مضمون و مفاهیم اساسی آن
- اشنائی با تعریف ابتدائی عبادت

معنی لغوی و اصطلاحی عبادت

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

• عبادت در لغت:

یک کلمه عربی است که از ریشه عبد گرفته شده است، و به معانی: پرستش، ذلت، گردن نهادن و خضوع است.

• عبادت در اصطلاح:

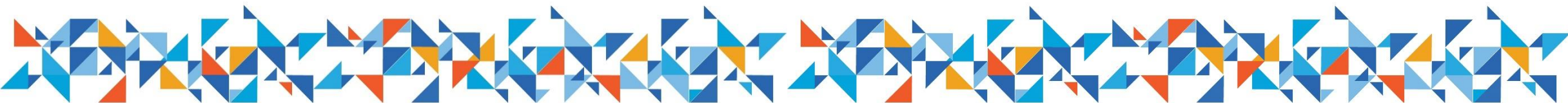
عبادت است از امتثال به اوامر الله جل جلاله و اجتناب از نواهی آن به اساس اخلاص و محبت با خداوند و با عاجزی و خضوع، مطابق به روش رسول اکرم علیه السلام در همه عرصه های زندگی.

فرق بین طاعت و عبادت

اطاعت و عبادت از لحاظ معنا و مفهوم این دو کلمه نه، بلکه در عمل و رفتار انسان ها و ظهور خارجی آن ها تقریباً نظیر یکدیگر هستند و گاهی بجای هم به کار می روند با مقداری تفاوت! یک تفاوت بین آن ها این است که «عبادت» مخصوص الله است و انسان مؤظف به عبادت فقط الله می باشد، اما اطاعت از غیر الله هم با اذن الله جایز است، مثل اطاعت از پیامبران و حجت های خداوند و پدر و مادر و بعضی افراد دیگر که با اذن پروردگار و دستور او باید انجام گیرد. بطوریکه خداوند می فرماید:

«مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا» (النساء/۸۰)

فرق بین طاعت و عبادت

طوری که ذکر شد عبادت خاص و طاعت عام است، ما در هر نماز خود در سوره الفاتحه می گوئیم: ایاک نعبد و ایاک نستعین «فقط تو را عبادت می کنیم و فقط از تو استعانت می جوئیم» اگر انسان به جهت خواست و فرمان خداوند و رضایت او کاری را انجام دهد، او را عبادت کرده است. اما اگر به جهت خواست موجود دیگری غیر از الله کاری را انجام دهد در این صورت غیر الله را عبادت کرده است و امکان دارد انسان کاری را هم به خواست الله و هم غیر او انجام دهد، در این صورت عمل او آمیخته از عبادت الله و عبادت غیر او خواهد بود و این نوع عمل، عبادت شرک آمیز محسوب خواهد شد.

سوال!

چرا خدا را پرستیم؟

اهمیت و اهداف عبادت در اسلام

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

• اهمیت:

اهمیت عبادت این است که انگیزه عبادت در فطرت انسان موجود میباشد، بناءً عبادت از دو لحاظ اهمیت خاصی دارد:

- ۱ – عبادت غذای روح است.
- ۲ – عبادت راه آزادی است.

اهمیت و اهداف عبادت در اسلام

• اهداف:

اهداف عبادت عبارت اند از:

- تمثیل بندگی برای الله؛
- ارتباط برقرار نمودن با خالق هستی؛
- بدست آوردن منافع معنوی و مادی؛
- و درکل به دست آوردن خشنودی و رضامندی الله متعال که اساس وبنای همه اهداف عبادات می باشد.

فائده مادی و معنوی عبادت

1. فواید مادی

- تنظیم امورات زندگی.
- عزت و غلبه بر دشمنان

2. فواید معنوی

- ✓ استغناء.
- ✓ اطمینان.
- ✓ فلاح در آخرت.
- ✓ حصول رضائیت خداوند

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

• فوائد مادی:

• فوائد معنوی:

• ○

خصوصیات عبادت در اسلام

عبادت در اسلام شامل یک سلسله ویژگیها و خصوصیت های خاص میگردد که در عبادات دیگر ادیان باطله و منحرفه که انسانها از نزد خود ایجاد کرده اند سراغ کرده نمی شود.

1. عبادت ربانی: مراد از ربانی بودن عبادت در اسلام، نسبت آن به رب العالمین است.

2. اخلاص در عبادت: یعنی انجام دادن عبادت صرفاً برای الله جل جلاله باشد.

3. عدم وساطت در عبادت: یعنی عبادت بدون واسطه مستقیماً برای الله متعال انجام داده شود.

4. شمولیت و استمرار: یعنی عبادت شامل تمام

ابعاد زندگی انسان و از بلوغ تا به آخر حیات اش مستمر می باشد.

5. توقیفی بودن: یعنی در اسلام عبادت متوقف به احکام شریعت میباشد، و هیچ کس تحت هیچ نام حق ندارد از نزد خود در اسلام عبادات را ایجاد کند.

6. مکلفیت به اندازه توان و قدرت انسان: یعنی در اسلام جبر واکراه نیست.

ارکان و شرائط عبادت

عبادت سه ارکان دارد که عبارت اند از:

- محبت؛
- امید و رجاء؛
- خوف و خشیت.

انسان هیچ کاری را بدون یک دافع یا عامل نمی کند، و این دافع یا عامل یکی از این ارکانهای عبادت می باشد.

چون خداوند متعال می فرماید: (وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ).

ارکان و شرائط عبادت

• شرائط عبادت:

ما در این جا دو نوع شروط داریم: ۱ - شروط وجوب

۲ - شروط قبولیت

۱ - شروط وجوب:

۱ - بلوغت

۲ - عقل

۳ - اسلام

۲ - شروط قبولیت:

۱ - اختیار

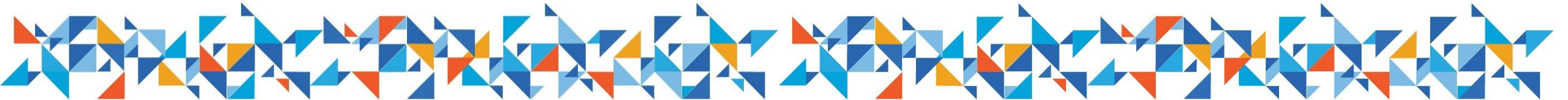
۲ - نیت

۳ - مطابقت با سنت

مراجع مضمون

1. الاركان الاربعة، ابو الحسن علي الندوي .
2. فقه الميسر، شفيق الرحمن الندوي .
3. حجة الله البالغة، شاه ولي الله الدهلوي .
4. نور الإيضاح، حسن بن عمار بن علي الشرنبلالي الحنفي.
5. مختصر القدوري، ابو الحسن أحمد بن محمد القدوري.
6. الاختيار لتعليل المختار، عبد الله بن محمود الموصللي .

پوهنتون كاردان
KARDAN UNIVERSITY

تشكر